

سال شمار کامپیوتر

نورت راپ
عکس از: savoirs.cdi.endp.fr

دستگاه بیناک
عکس از: niquette.com

هووارد آیکن
عکس از: cache.eb.com

دستگاه هاروارد مارک دوم
عکس از: indwes.edu

مخترعان ترانزیستور ویلیام شاکلی (نشسته)، جان باردین و والتر براتین / عکس از: corp.att.com

کامپیوتری با ۱۳۰۰۰ لامپ، را ساخت.

اندرو داندل بوث (Andrew Donald Booth) پی برد که مشکل اصلی کامپیوترهایی که تا آن زمان ساخته شده بودند، نبود حافظه است. او یک حافظه استوانه‌ای مغناطیسی را پدید آورد که به طول و عرض ۲ اینچ بود و می‌توانست تا ۱۰ بیت را در هر اینچ نگهداری کند.

قراردادی بین شرکت کامپیوتری اکرت ماچلی (Eckert-Mauchly) که قبلاً تحت عنوان شرکت الکترونیکی کنترل (Electronic Control) شناخته می‌شد و دیوان آمار و سرشماری ایالات متحده برای تولید کامپیوتر یونیواک (Univac=UNiversal Automatic computer) بسته شد. این کامپیوتر قرار بود که به این اداره برای تحلیل آمار حجیم گردآوری شده، کمک کند. دستگاه کارت سوراخ‌کن ۶۰۴ که بر پایه فناوری لامپ خلاء طراحی شد، توسط آی‌بی‌ام تولید گردید.

به‌عنوان حافظه جانبی استفاده می‌کرد.

سیستم حافظه اف.سی. ویلیام (F.C. William)، اختراعی که در سال ۱۹۴۶ ثبت گردیده بود، در مرحله کار قرار گرفت. نوربرت ویینر (Norbert Wiener) واژه سایبرنتیک (Cybernetics) را ابداع کرد. این واژه به دانش کنترل و ارتباط در جانداران و ماشین می‌پردازد.

۱۹۴۸

کلود شانون (Claude Shannon) مقاله تاثیرگذاری را برای پایه‌گذاری تئوری اطلاعات نوشت. این مقاله بر اساس این ایده نوشته شده که یک بیت (Bit) واحد پایه‌ای اطلاعات است. پیش‌نمونه کامپیوتر SSEM در دانشگاه منچستر به کاربری رسید و آلن تورین (Alan Turing) به این پروژه، که برخی آن را به‌عنوان اولین کامپیوتر الکترونیکی می‌شناسند، پیوست. آی‌بی‌ام "حسابگر الکترونیکی رشته انتخابی (SSEC=Selective Sequence Electronic Calculator)

۱۹۴۷

جان باردین (John Bardeen)، والتر براتین (Walter Brattain) و ویلیام شاکلی (William Shockley) ترانزیستور را در آزمایشگاه تلفن بل AT&T اختراع کردند. ترانزیستور همان توانایی‌های لامپ خلاء را دارد با این تفاوت که کمتر می‌شکند، توان کمتری مصرف می‌کند و حرارت کمتری نیز تولید می‌کند.

دستگاه هاروارد مارک دوم (Harvar Mark II-d) ماشین گرانی‌قیمتی که بسیار سریع‌تر از مارک یکم (Mark I) بوده است، دوباره به سرپرستی و راهنمایی هووارد آیکن (Howard Aiken) آغاز به کار کرد. هواپیمایی نورت راپ (Northrup) توافقات قرارداد خود را با شرکت الکترونیک کنترل (Electronic Control Co.) برای دستگاه بیناک (BINAC: BINary Automatic Computer) کامل کرد. این دستگاه، نخستین کامپیوتری بود که از نوار مغناطیسی

دستگاه پانچ آی‌بی‌ام ۶۰۴
عکس از: science.uva.nl

ساختمان شرکت الکترونیکی کنترل در سال ۱۹۴۹
عکس از: upenn.edu

کامپیوتر یونیواک
عکس از: kids.esdb.bg

اندرو داندل بوث
عکس از: cache.gettyimages.com

کلود شانون
عکس از: spectrum.ieee.org

واژه نامه

orphan گویند.

Orphan

در لغت به معنای طفل بی‌پدر و مادر یا یتیم است. در دنیای رایانه و در اصطلاح صفحه‌آرایی و حروف چینی به آخرین خط یک پاراگراف گفته می‌شود که به علت نبود فضای کافی در انتهای صفحه به ابتدای یک صفحه خالی انتقال می‌یابد. همچنین به اولین خط یک پاراگراف که به تنهایی در انتهای یک صفحه قرار می‌گیرد نیز orphan گفته می‌شود. این‌گونه خطوط تنها به چشم زیبا نیستند و معمولاً در حروفچینی از شکل گرفتن آنها جلوگیری می‌شود.

Orphan file

گاهی در برنامه‌ها فایل‌ها به طور موقت برای انجام کاری ساخته می‌شود که ممکن است بعد از انجام کار و حتی بعد از بستن برنامه و یا uninstall کردن آن نیز در سیستم باقی بماند و به طور خودکار حذف نشود. این‌گونه فایل‌ها را که عموماً باید به طور دستی آنها را حذف کرد file

پیشگامان دانش کامپیوتر

جان ویلیام ماچلی

John William Mauchly

(۱۹۰۷-۱۹۸۰)

همکار پرسپر اکرت (Presper Eckert) و گروه ۵۰ نفره پدیدآورنده نخستین ماشین حساب الکترونیکی مقیاس بزرگ همه منظوره (که با عنوان انیاک (ENIAC) شناخته می‌شود)، فیزیکدانی زاده اوهایو در دانشکده مهندسی الکترونیک مور دانشگاه پنسیلوانیا بود. برخی انیاک را به‌عنوان نخستین کامپیوتر می‌شناسند. در این پروژه، ماچلی مدیر مشاور برنامه‌نویسی و نرم‌افزار بود، در حالی که اکرت سرمهندس بخش سخت‌افزار بود.

این دستگاه یک ماشین حساب دیجیتالی بود که از لامپ‌های خلاء پرسرعت، حافظه سلسله‌مراتبی و زیربرنامه‌ها استفاده می‌کرد و توسط دیپارتمان جنگ ایالات متحده در آزمایشگاه پژوهش بالستیک برای محاسبه جدول خط سیر بمب‌ها در طول جنگ دم جهانی پشتیبانی می‌شد. اکرت و ماچلی منازعه شخصی و قانونی با فرماندار ایالت آیوا در مورد نقش وی در توسعه این دستگاه داشتند.

عکس از: fi.edu

نمایشگر گفته می‌شود که بسیار پیشرفته بوده و برای کاربرانی طراحی شده است که مشکل بینایی دارند.

Interlock

در لغت به معنای به هم پیوستن و نیز مسدود شدن است. اما در اصطلاح رایانه به جلوگیری از کار کردن یک وسیله تا زمانی که عمل فعلی در حال انجام است، گفته می‌شود.

License key

یک رشته حرفی یا عددی است که در هنگام نصب نرم‌افزار و یا بعد از نصب برنامه از کاربر خواسته می‌شود و در واقع به‌عنوان رمز عبور یا مجوز استفاده از برنامه است. به کار بردن این نوع کلیدها روشی برای کاهش کپی‌برداری غیرقانونی و نیز مجبور کردن کاربران به خرید نرم‌افزار است.

منبع: www.psdic.com

Widow

در لغت widow به معنای زن شوهر مرده یا بیوه زن است. اما در اصطلاح رایانه در مفهومی مشابه orphan به آخرین خط یک پاراگراف گفته می‌شود که به تنهایی در ابتدای یک صفحه خالی قرار می‌گیرد و معمولاً از یک خط کامل نیز کوتاه‌تر است.

Envelope

در لغت به معنای پاکت است و در اصطلاح ارتباطات به واحد منفردی از داده‌ها گفته می‌شود که با دیگر بیت‌ها مثل بیت‌های کنترل خطا، گروه بندی می‌شود. همچنین به شکل موج صوتی در نتیجه تغییرات در دامنه آن نیز گفته می‌شود.

Virtual monitor

به معنای نمایشگر مجازی است و به نوعی